

Informatienota

Datum collegevergadering	:	27 februari 2024
Registratienummer	:	1343078/1346687
Informatienummer	:	IN022
Portefeuillehouder	:	Burgemeester Stoop
Bijlage(n)	:	Infographic
Onderwerp	:	Evaluatie jaarwisseling West Betuwe 2023-2024

Onderwerp

Evaluatie jaarwisseling West Betuwe 2023-2024

Kennisnemen van

De "Evaluatie jaarwisseling gemeente West Betuwe 2023-2024".

Inleiding

Alle voorbereidingen van de jaarwisseling richtten zich vooral op de vijf geprioriteerde kernen. We zijn tot vijf geprioriteerde kernen gekomen dankzij een integrale analyse van informatie uit voorgaande jaren bij alle in- en externe partners. Dankzij de inzet van gemeente, politie, brandweer en gemeente (gebiedsmakelaars, buitendienst, verkeer, vergunningverlening) maar vooral ook de inzet van gemeentelijke toezichthouders in de 5 geprioriteerde kernen is de jaarwisseling zeer rustig verlopen. De reuring waar men bang voor was is in alle geprioriteerde kernen achterwege gebleven.

Conclusies

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie zijn:

- De jaarwisseling is veel rustiger verlopen dan in de afgelopen jaren. De extra inspanningen blijken veel effect te hebben. De strategie van in voortdurend in verbinding staan om samenkomsten mogelijk te maken en het inzetten van toezichthouders, in combinatie met repressie, is de juiste geweest in de aanpak van deze jaarwisseling. Deze aanpak past bij onze visie op dienstverlening: 'Dichtbij en op maat'. Ook past deze manier van werken bij onze kernwaarden 'lef' en 'mensgericht'.
- Het preventief laten weghalen van grote hoeveelheden brandbaar materialen heeft veel inzet van hulpdiensten en schade of kosten aan gemeentelijke eigendommen bespaard.
- Er is zeer goed samengewerkt door politie, brandweer en gemeente in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling.
- Er zijn meer kosten gemaakt dan vorig jaar (jaarwisseling 2022-2023). Dit heeft te maken met onder andere beperkte boa-capaciteit (maar 3 van de 5 fte beschikbaar als gevolg van ziekte). Er is gekozen om in de weken voorafgaande geen extra Boa-capaciteit van 2 fte in te huren (kosten per maand per Boa ongeveer 15.000 euro), maar in de week voorafgaande intensief toezicht te houden door de inzet van toezichthouders (12 personen, dagelijks van 14.00 uur tot 23.00 uur en met O&N 12

personen van 14:00 uur tot 23:00 uur. Overigens is de opbrengst (positieve geluiden vanuit de samenleving over de samenwerking en het mogelijk maken van samenkomsten of niet gedane uitgaven (inzet Mobiele Eenheid, politie en brandweer) bijna niet in cijfers uit te drukken (zie ook bijlage 1).

Enkele quotes van partners;

“De kracht van verbinding! Ik ben er van overtuigd dat door onze gezamenlijke inspanning en inzet, het rustig verlopen is.”

Wessel, wijkagent Waardenburg.

“Op tijd verbinding maken met jeugd helpt echt.”

Ingrid, Gebiedsmakelaar.

“Burgers en ondernemers reageren superpositief op onze aanwezigheid, de organisatie is goed gegaan. Mooi om te zien dat wij eigenlijk werden opgenomen in de gemeenschap. Er zijn verbeterpunten maar over het algemeen is het goed verlopen” *Toezichthouder jaarwisseling.*

Kernboodschap

De voorbereiding op de jaarwisseling heeft zeer veel inspanning gevraagd. Dit met als doel om de jaarwisseling beheersbaar te laten verlopen. De afgelopen jaarwisseling maar vooral de aanloop daarnaartoe is zeer rustig verlopen. Op 15 januari 2024 zijn de aanpak en het verloop van de jaarwisseling met de betrokken partijen geëvalueerd. Hierbij is gekeken naar de voorbereiding op zowel ambtelijk als bestuurlijke vlak.

Consequenties

Niet van toepassing.

Financiën

Behalve de kosten als gevolg van schades zijn ook de kosten gemaakt voor het voorkomen van schade en het beperken van overlast opgenomen. In onderstaand tabel staan alle uitgaven. Van de vernielingen doet de gemeente aangifte. Daar waar mogelijk zullen de kosten worden verhaald op de veroorzakers.

Onderdeel	Bedrag in euro's	Bedrag in euro's
	(exclusief BTW)	(exclusief BTW)
	2022-2023	2023-2024
Extra inzet Halt	1.070	1.200
Vuurwerk veiligheid pakketjes	930	2.220
Inzet externe toezichthouders	14.100	38.492
Extra vrachtauto	5.000	5.000
Inzet drone Waardenburg	1.995	0
Vernielingen en beschadigingen	32.195	29.950
Herstel schade en arbeid	10.000	7.500
Folder in krant	1.400	1.460
Bijdrage openstelling dorpshuizen	3.255	3.022
Aanschaf brandcontainers 2x*	-	22.000
Totale kosten jaarwisseling	69.945	110.844

**Brandcontainers moesten worden aangeschaft t.b.v. het mogelijk maken van de vreugdevuren. De containers zijn nieuw en eigendom van de gemeente West Betuwe. Daardoor zijn deze kosten over meerdere jaren weg te schrijven.*

Er is een overschrijding op het budget van 47.250 euro. De werkelijke kosten zijn in totaal 110.844 euro. De verklaring hiervoor is dat gekozen voor dienstverlening: 'dichtbij en op maat' door externe toezichthouders in te zetten bij de aanloop en tijdens de jaarwisseling.

Preventieve juridische aanpak

In totaal hebben vijf personen een bestuurlijke waarschuwingsbrief van de burgemeester ontvangen. Dit als gevolg van constatering van het verstoren van de openbare orde en veiligheid (of hun faciliterende rol hierbij). De brieven werden veelal persoonlijk uitgereikt. De toon van de brieven is uiteraard formeel van aard en zeker voor minderjarigen wellicht wat 'zwaar', maar het doel is volstrekt helder. Er wordt namelijk een duidelijke begrenzing aangegeven.

De politie heeft op 30 december in totaal zeven aanhoudingen verricht. Dit naar aanleiding van onderzoek naar brandstichtingen en een grote hoeveelheid (650 kg) illegaal zwaar vuurwerk die in beslag is genomen. Op basis van een bestuurlijke rapportage van de politie nog één voornemen last onder dwangsom en twee waarschuwing bestuurlijke boetes uitgereikt om verdere verstoring van de openbare orde op te voorkomen.

Voor één aangehouden persoon is een last onder dwangsom verbeurd, vanwege herhaaldelijke openbare orde verstoring. Het bedrag per overtreding is 5.000 euro (met een maximum van 20.000 euro). Mogelijk volgen er nog meer waarschuwingen of andere maatregelen als hiervoor voldoende basis ligt in rapportages van de politie.

Preventief inzet ter voorkoming van brandstichting

Er is veel tijd besteed aan preventieve inzet voor het weghalen van brandbare materialen uit de openbare ruimte. De politie, team Toezicht en Handhaving en team Buitendienst hebben extra preventieve surveillance uitgevoerd. Team Buitendienst (gebiedsbeheerders en medewerkers)

hebben onder andere de volgende brandbare materialen weg gehaald of laten weghalen door de eigenaar:

- Stapel oude banden aan de Dwarsweg in Heukelum.
- Stapel pallets aan de Koornwaard in Heukelum.
- Een oude aanhanger aan de Koningin Julianaplantsoen in Waardenburg.
- Een stapel autobanden bij een bedrijf in Waardenburg.
- Autobanden en houtstapel aan de Graaf Reinaldweg in Hellouw.
- Stapels pallets aan de Industrieweg in Waardenburg.

Het preventief weghalen van deze grote hoeveelheid brandbare materialen heeft inzet van hulpdiensten bespaard en de schade of kosten aan gemeentelijke eigendommen beperkt. Om deze omvangrijke hoeveelheden brandbare materialen te verwijderen hebben we een aannemer ingezet. Het vermoeden is dat personen materialen dumpen om er kosteloos van af te komen. Helaas hebben we de veroorzakers niet kunnen achterhalen, zodat we de kosten niet kunnen verhalen. Afgelopen jaarwisseling zijn er betrekkelijk weinig autobanden opgeruimd.

Preventieve inzet drone

Om locaties met brandbare materialen op te sporen, hebben we een drone ingezet boven meerdere locaties binnen de gemeente West Betuwe. Dit is opnieuw erg nuttig gebleken. Deze jaarwisseling is de inzet van de drone door eigen personeel gedaan. Door onze communicatieadviseur is een artikel geschreven over de inzet van de drone.

Daarna hebben de gebiedsbeheerder en regisseur Vergunningen, toezicht en handhaving samen met een Boa op bezoek gebracht aan acht locaties met potentiële brandbare materialen. Ze hebben overal foto's van gemaakt en waar het kon, hebben zij de eigenaren aangesproken. Alle verantwoordelijke van de locaties gingen er voor zorgen dat er geen voorwerpen voor een 'vreugdevuur' gebruikt konden worden. Iedereen verleende zijn medewerking en men stond er positief in. Ook is iedereen verteld dat onze informatie uit de dronebeelden kwam. De gesprekken zijn vastgelegd met rapportages en foto's. De locaties zijn vervolgens extra meegenomen in de surveillancerondes.

Toezichthouders

Na bestudering van de bevindingen van voorgaande jaren en integrale afstemming met in- en externe partners, zijn er vijf dorpskernen binnen de gemeente aangewezen als een geprioriteerde kern. Per kern zijn we in gesprek gegaan met vertegenwoordigers van jongeren uit die kern. De contacten met de jongeren zijn tot stand gekomen door bestaande netwerken van gebiedsmakelaars en wijkagenten. In de kernen zijn locaties aangewezen waar jongeren samen zouden komen en waar een vreugdevuur zou worden gehouden.

Waar mogelijk is er een vergunning verleend, en in één geval is er een vreugdevuur gedoogd. We hebben gesprekken gevoerd met omwonenden van de vreugdevuren, met ondernemers maar bijvoorbeeld ook met vertegenwoordigers van de kerkenraden. Tijdens die gesprekken is de behoefte duidelijk geworden om tijdens de jaarwisseling korte communicatielijnen te houden tussen jongeren en de gemeente en om te zorgen voor actief toezicht.

De bedoeling was om laagdrempelig aanspreekbaar te zijn voor jongeren, om hen actief te benaderen in de dorpskernen en om tussen de jongeren toezicht te houden op de openbare

orde en veiligheid. Gebaseerd op ervaringen van voorgaande jaren is ervoor gekozen om dit toezicht in te stellen in de avonduren op de dagen voorafgaand aan de jaarwisseling en tijdens de jaarwisseling zelf. Gezien de behoefte aan een groot aantal toezichthouders is er besloten om deze extern in te huren.

De toezichthouders werden dagelijks gebriefd om 14:00 uur en gedebriefd door de projectleider jaarwisseling om 23:00 uur. Elke dag gingen zij in koppeltjes van twee op pad met de laatste informatie uit de dorpskernen en zij hebben bewoners, ondernemers, instellingen en jongeren actief benaderd. In een week tijd is er veel informatie opgehaald en hebben zij vroegtijdig kennisgemaakt met de jongeren in de kernen. Tijdens de jaarwisseling zelf werden de toezichthouders door de jongeren verwelkomd op de centrale locaties van de vreugdevuren. Dit heeft geleid tot een directe lijn tussen jongeren en gemeente en heeft een positief effect gehad op het verloop van de jaarwisseling.

Communicatie

Aan de hand van een communicatiekalender en de actualiteit zijn er diverse communicatiemomenten in de aanloop naar en rond de jaarwisseling geweest. De communicatie is met name geconcentreerd in december en januari. Het doel is het bewust maken van de gevaren en gevolgen van (vuurwerk)overlast.

In de communicatie is de gemeente niet altijd de afzender, maar wel altijd betrokken. Er is goed samengewerkt met brandweer, politie, jongerenwerkers en Meld Misdaad Anoniem. Ook is er een goed direct contact met burgemeester, team Veiligheid en externe betrokkenen. Er is gebruik gemaakt van een totale mediamix, waarbinnen uitingen en planning elkaar versterkten. Met name sociale media, mediabezoek, flyers en persberichten. Er waren momenten die veel aandacht kregen in de media:

- *Vuurwerkveiligheidspakketten*

De burgemeester deelde samen met de teamchef van de politie pakketten uit aan 1^e jaars leerlingen op VO De Lingeborgh. Omroep Gelderland deed verslag. Ook basisscholen in onze gemeente werden bezocht. Positieve berichtgeving.

- *Dronebeelden voor opsporing brandbare materialen*

Video op social media + nieuwsbericht over onze drone waarmee preventief opnames werden gemaakt van opslag brandbare materialen. Veel reacties op social media over privacy en regelgeving.

- *Aanhouding brandstichters en vondst illegaal vuurwerk*

De daadkrachtige aanhouding van brandstichters en de vondst van illegaal vuurwerk bij hen thuis heeft langdurig media aandacht opgeleverd.

- *Reacties positief op optreden politie en burgemeester*

In West Betuwe is de jaarwisseling 'beheerst' verlopen, zoals dat in het persbericht is genoemd. Daarin zijn enkele excessen benoemd, ook is de privé-schade benoemd die is aangericht. De nadruk in berichtgeving over andere gemeenten lag meer op de schade en onrust in oudjaarsnacht.

Aandachtspunt: in 2024 weer vroegtijdig communicatie laten aansluiten bij project en overleggen. Door goede voorbereiding en geplande communicatiemomenten ontstaat ruimte om in te spelen op incidenten. In 2024 gebruik maken van Instagram om jongeren beter te bereiken. Meer beeldmateriaal verzamelen, indien mogelijk op oudejaarsdag meelopen met handhaving.

Vervolg

De gekozen aanpak en de daartoe benodigde inzet gaan wij optimaliseren en continueren. De voorbereidingen voor de komende jaarwisseling starten wij april van dit jaar op.

Bijlage(n)

Bijlage 1 - Infographic jaarwisseling 2023-2024

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, Philip Bosman
de burgemeester, Servaas Stoop